

ΕΕ1: Αξιολόγηση και βελτίωση του γενετικού υλικού

Φωτεινή Μυλωνά

Η ενότητα εργασίας ΕΕ1 επικεντρώνεται στα εξής:

- **συλλογή**
- **αξιολόγηση**
- **γενετική βελτίωση ψυχανθών**

με επίκεντρο τα καρποδοτικά για χρήση ως πρωτεϊνούχα είδη με ενισχυμένη απόδοση και ποιότητα ως ζωοτροφές

Οι στόχοι της ΕΕ1 εστιάζονται στους εξής:

- Συλλογή, αξιολόγηση και βελτίωση γενετικού υλικού λούπινου (*Lupinus spp*)
- Γενετική Βελτίωση πρωτεϊνούχων κτηνοτροφικών φυτών για απόδοση & ποιότητα
- Χαρακτηρισμός γενετικού υλικού με χρήση μοριακών δεικτών ως προς τα ποιοτικά χαρακτηριστικά και την αντοχή σε βιοτικές καταπονήσεις
- Μεταγραφομική και μεταβολομική ανάλυση γενετικού υλικού για τα προαναφερόμενα χαρακτηριστικά
- Μελέτη επιγενετικών αλλαγών σε γονίδια που σχετίζονται με την ποιότητα του καρπού

Λούπινο, *Lupinus spp*

ΕΕ 1.1. Συλλογή, αξιολόγηση και βελτίωση γενετικού υλικού λούπινου

- ✓ Συλλογή πληθυσμών λούπινου από τον ελλαδικό χώρο
- ✓ Αξιολόγηση πληθυσμών λούπινου ως προς τα μορφολογικά χαρακτηριστικά καθώς και με τη χρήση μοριακών δεικτών και μεθόδων για σημαντικά αγρονομικά χαρακτηριστικά
- ✓ Αξιολόγηση σε συνδυασμό με αντίστοιχες εμπορικές ποικιλίες για σημαντικά αγρονομικά χαρακτηριστικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά
- ✓ Γενετικός χαρακτηρισμός ποικιλιών και πληθυσμών λούπινου για παρουσία αλκαλοειδών με τη χρήση μοριακών δεικτών

ΕΕ.1.2. Γενετική Βελτίωση πρωτεϊνούχων κτηνοτροφικών φυτών για απόδοση & ποιότητα ζωοτροφής

ΕΕ.1.3. Χαρακτηρισμός γενετικού υλικού με χρήση μοριακών δεικτών ως προς τα ποιοτικά του χαρακτηριστικά και την αντοχή σε βιοτικές καταπονήσεις.

Συλλογή λούπινο

- ✓ 10 Εμπορικές ποικιλίες
- ✓ 3 Βελτιωμένες σειρές
- ✓ 23 Πληθυσμοί
- ✓ 2 NLL βιότυποι

Διαδικασία σε εξέλιξη

Απομόνωση γενωμικού DNA

από σπέρματα ή και νεαρά φύλλα

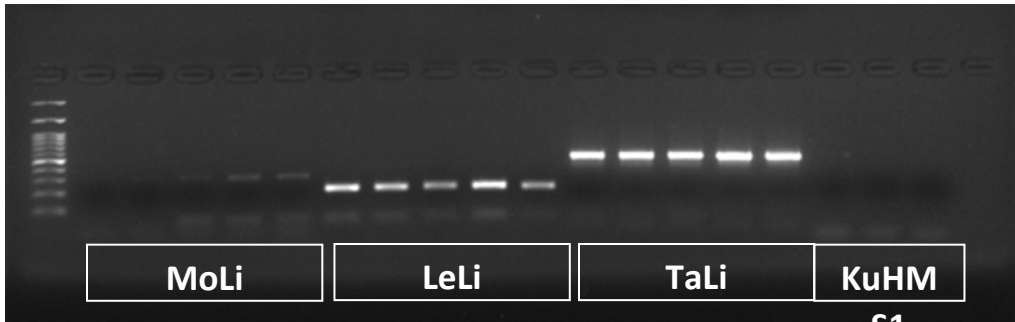
Αξιολόγηση γενετικού υλικού

Με χρήση SSR μοριακών δεικτών για

- ανάλυση γενετικής παραλλακτικότητας.
- ποιοτικά χαρακτηριστικά, παρουσία αλκαλοειδών

Ενδεικτικά αποτελέσματα

Μοριακοί δείκτες

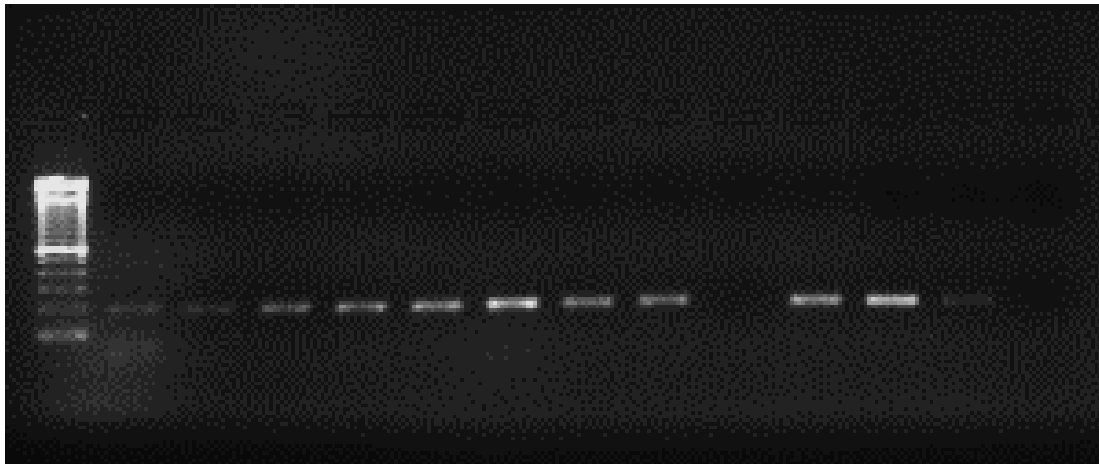
Mollis - Διαπερατότητα περισπερμίου

Lentus - Θρυμματισμός του λοβού

Tardus - Θρυμματισμός του λοβού

Ku - Πρώιμη άνθηση

PauperM1

Μοριακός δείκτης Pauper
για χαμηλά αλκαλοειδή

Μπιζέλι, *Pisum sativum*

Στόχος του έργου αναφορικά με το μπιζέλι ως κτηνοτροφικό είδος είναι να γίνει μια ολοκληρωμένη αξιολόγηση του γενετικού υλικού μπιζελιού (*Pisum sativum*) που διατηρείται σε συλλογές του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ σε συνδυασμό με εμπορικές ποικιλίες.

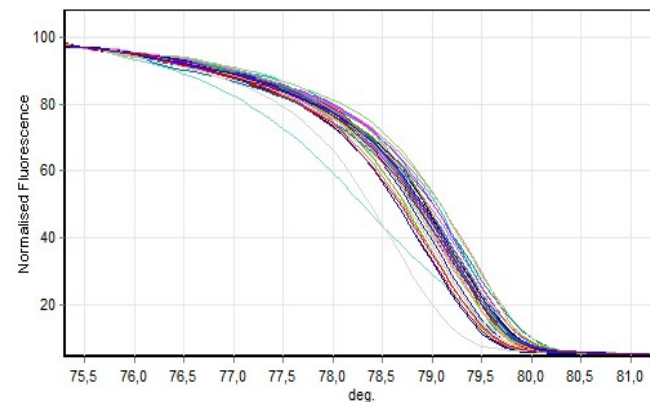

ΕΕ.1.3. Χαρακτηρισμός γενετικού υλικού με χρήση μοριακών δεικτών ως προς τα ποιοτικά του χαρακτηριστικά και την αντοχή σε βιοτικές καταπονήσεις.

Μπιζέλι

- ✓ 40 ποικιλίες/γενότυποι
- ✓ Μοριακός χαρακτηρισμός → 8-10 SSR μοριακοί δείκτες
- ✓ Μοριακός έλεγχος ανθεκτικότητας στο ωίδιο > ανάλυση HRM του αλληλομόρφου *er1*

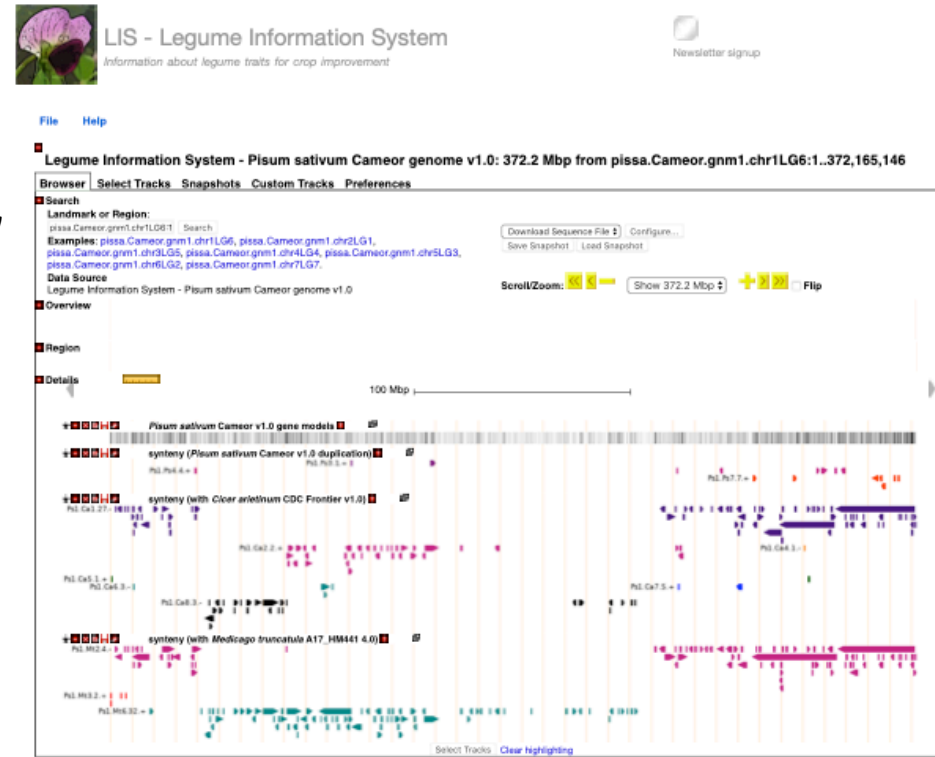

Μπιζέλι

Η πρόσφατη αλληλούχηση του γονιδιώματος θα οδηγήσει στην ανάπτυξη νέων μοριακών δεικτών.

Επόμενο στάδιο

- ❖ Βιοπληροφορικές αναλύσεις γονιδίων που σχετίζονται με ποιοτικά χαρακτηριστικά
- ❖ Σχεδιασμός και εφαρμογή μοριακών δεικτών στο γενετικό υλικό του προγράμματος

A reference genome for pea provides insight into legume genome evolution

Κουκί, *Vicia faba*

ΕΕ 1.3. Χαρακτηρισμός γενετικού υλικού με χρήση μοριακών δεικτών ως προς τα ποιοτικά του χαρακτηριστικά και την αντοχή σε βιοτικές καταπονήσεις.

Κουκί

- ✓ 80 πληθυσμοί κουκιών
- ✓ 2 εμπορικές ποικιλίες
- ✓ 3 βελτιωμένες σειρές

Μπιζέλι

- ✓ 35 πληθυσμοί
- ✓ 2 εμπορικές ποικιλίες
- ✓ 3 βελτιωμένες σειρές

Βίκος

- ✓ 2 εμπορικές ποικιλίες
- ✓ 4 βελτιωμένες σειρές

Προγραμματισμός 2019-2020

- Αξιολόγηση συλλογής λούπινου για μορφολογικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά
- Χαρακτηρισμός γενετικής παραλλακτικότητας
- Ανίχνευση σημαντικών γενετικών χαρακτήρων για ποιοτικά χαρακτηριστικά με τη χρήση μοριακών δεικτών
- Χαρακτηρισμός των συλλογών για αντοχή σε βιοτικές καταπονήσεις

Ομάδα Υποστήριξης

ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ
Φωτεινή Μυλωνά
Γιάννης Γανόπουλος

ΑΠΘ, Εργαστήριο Γενετικής Βελτίωσης Φυτών
Αλέξης Πολύδωρας
Ειρήνη Νιάνιου Ομπειντάτ
Αθανάσιος Μαυρομάτης

ΕΚΕΤΑ-ΙΝΕΒ
Παναγιώτης Μαδέσης

Μεταπτυχιακοί Φοιτητές
Ιωάννης Ζαφειρίου
Αλέξανδρος Παπαδημητρίου

ΓΠΑ, Εργαστήριο Γενετικής & Γεωργικού Πειραματισμού
Ελένη Τάνη

Σας ευχαριστώ!